

за туй; защо-то като са засиля вода-та прилива нѣкадѣ и пуша влага у зграда-та. Най добрѣ е да бѫде покрива отъ срѣдня височина. За покривъ е добжрѣ онзи материалъ, кой-то непропуша вода, кой-то мѣжно поема влага и не пропуша много топлина. Плочестия камѣкъ е най добжрѣ за покривъ. Главния входъ тряба да е винаги малко широкъ, щото да могатъ влиза и излиза по нѣколко дѣца изведенашь. При сѣкой входъ, тряба да има рогозина и стѣргалка за чистене крака-та. У училище, дѣто са учатъ наедно момчета и момичета, тряба да има два входа. Туй тряба за туй, дѣто мѣжки-тѣ дѣца сѫ по живи и не мирни, за да не смущаватъ женски-тѣ дѣца.

Сѣлби-тѣ тряба да сѫ широки и никакъ да не сѫ завиватъ, да сѫ сѣ яки и доста високи **пѣрмаклажци**, за да не би паднало нѣкото дѣте. Добрѣ е да сѫ рѣбати **пѣрмаклажци-тѣ**, за да не сѫ спущатъ дѣца-та на тѣхъ по рѣцѣ. Сѣкий знае, какъ безъ рѣдъ излизатъ дѣца-та изъ училище-то, та за туй тряба да са внимава и на най простата сѣлба. Стѣпла-та не тряба да сѫ много на раздалѣч. Стѣпла отъ стѣпла да е умѣreno високо, и да не сѫ твѣрдѣ широки, за да не е мѣжно на дѣца-та да сѫ качятъ по тѣхъ. Вратата на спалня-та, не тряба да сѫ на двѣ, защо-то бѣркатъ за подновяване на вѣздуха.

Чирдака, (балкона, хастя за) шиване на дѣца-та у добро врѣме зиме, тряба да е отворенъ, веселъ и доста широкъ. За място-то за игра и за отпочиване ще са говори по сѣтне.

II.

УЧИЛИЩЕ.

Прѣди сичко, голѣмина-та на училище-то тряба да са направи спорѣдъ **броя** на ученици-тѣ и тѣхни-тѣ **потреби**. Чистъ вѣздухъ е необходима потреба за дѣтинско-то здрави; ако ли е училище-то малко и не са промѣнува вѣздуха, както тряба, тогази отъ туй излизатъ сички несгодности за дишане и сички поврѣди за учениково-то здрави. Сѣко наше поемане, ние г҃лтаме онзи кислородъ, кого-то има у вѣздуха, и исхвѣрляме вмѣсто него вѣгленна киселина у водна пара. У затворени-тѣ стай, дѣто не са промѣнува вѣздуха, кислорода ще бѫде малко, а вѣглената киселина ще са умножи.

У едно училище дѣто има 50 ученика, тряба да има най малко 300 кубически стѣшки вѣздухъ. Освѣнъ туй тряба да са урѣди за подновяване на вѣздуха. Д-ръ Берентъ, казва, мѣжду друго-то: «Спорѣдъ мнение-то на Лавоазйера, човѣкъ поема 26,04 кубически стѣшки кислородъ у 24 часа; нека земемъ зе дѣца-та десета-та часть отъ него и да предположимъ една стая отъ 20 стѣшки джлини и толко широчина, сѣ два прозорци. Ако сѣдатъ у тѣзи стая 50 дѣца четери часа, ще излѣ-